

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในศตวรรษที่ 21*
PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL IN 21CENTURY.

พระอธิการสุวิธ ธีรวโส (จันทรา)

รศ.ดร.สิน งามประโคน

รศ.ดร.อินฉา ศิริวรรณ

Rector Suwis Thirawatso

Associate Professor Dr. Sinn Ngamprakhon

Associate Professor Dr. Inthasiriwan

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail : rector545@gmail.com

บทคัดย่อ

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษามีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของพระภิกษุสามเณรให้มีความรู้และประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวิทยาการสมัยใหม่ ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาหรือเป็นประชากรที่มีคุณภาพของสังคมโดยการปรับตัวของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่ช่วยกำหนดการศึกษาของพระภิกษุสามเณรในการบูรณาหลักการสอนสมัยใหม่ควบคู่กับพระธรรมวินัยให้กลมกลืนสามารถพัฒนาตน สังคมและประเทศชาติสืบไป

คำสำคัญ : โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา, ศตวรรษที่ 21.

Abstract

The Phrapariyattidhamma School, General Education Department aims to improve the quality of education of monks and novices to have knowledge and experience that is consistent with the changes in society and modern science. Make the learner a successor of Buddhism or a quality citizen of the society by the adaptation of the Buddhist Scripture School, General Education Division in the 21st century, which helps to define the education

* Received 22 March 2020; Revised 21 April 2020; Accepted 22 April 2020

of monks and novices in integrating modern teaching principles with the monks. Discipline and harmony to develop oneself Society and the nation.

Keywords : Phrapariyattidhamma School, 21Century.

บทนำ

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาปัจจุบันสังกัดกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่พระภิกษุสามเณรเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรมประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมวินัยเป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนาการดำเนินการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีลักษณะการบริหารโดยมีสภาพการศึกษาของคณะสงฆ์เป็นองค์กรหลักที่ควบคุมส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยตรงส่วนการบริหารโรงเรียนเพื่อให้การบริหารให้อยู่ในการปกครองของคณะสงฆ์และได้กำหนดให้มีกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพมีทั้งหมด 14 กลุ่ม โดยการแบ่งกลุ่มโรงเรียนนั้นอิงตามเขตการศึกษาของกรมสามัญศึกษาและเพิ่มเข้ามาอีก 2 กลุ่มคือ กลุ่มโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนิกายและคณะสงฆ์อนัมนิกาย(กองสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ,2550)

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีการจัดตั้งขึ้นจากความร่วมมือระหว่างมหาเถรสมาคมกับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของพระภิกษุสามเณรให้มีความรู้และประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวิทยาการสมัยใหม่ ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาหรือเป็นประชากรที่มีคุณภาพของสังคม และเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ครอบครัวอยู่ชนบทฐานะยากจน ไม่มีทุนทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียน ฟ่านักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ห่างไกลความเจริญ ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐตามปกติได้ ให้บุตรหลานของประชาชนเหล่านั้นมีโอกาสได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียน เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาฐานะทางสังคมและเป็นคนดีของสังคมต่อไป

แต่อย่างไรก็ตาม สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาที่สำคัญอยู่หลายๆ ประเด็นไม่ว่าจะเป็นในด้านคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาในปัจจุบันของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคมในวงกว้าง ความไม่ชัดเจนในอัตลักษณ์ของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทที่ควรจะเป็นอย่างแท้จริง ประสิทธิภาพของระบบการดำเนินการด้านการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่ยังไม่มีทิศทาง การพัฒนาและขาดความชัดเจนในการสร้างเอกภาพทางการบริหารให้กับกลุ่มโรงเรียนและสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด นอกจากนี้ยังพบว่าการสร้างพันธสัญญาการดำเนินงานและการจัดการศึกษาเพื่อการสร้างศาสนทายาทที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันยังไม่ได้มีการกำหนดให้มีขึ้นอย่างเป็นทางการมากนัก

เนื้อเรื่อง

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจัดตั้งขึ้นเนื่องมาจากการจัดตั้งโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา และบาลีวิสามัญศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2432 และ พ.ศ. 2489 ตามลำดับ ต่อมามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้จัดแผนกมัธยมศึกษาขึ้น เรียกว่า “โรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา” เมื่อโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาได้แพร่หลายออกไป ทางคณะสงฆ์โดยองค์การศึกษา จึงได้กำหนดให้เรียกโรงเรียนประเภทนี้ว่า “โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำหรับนักเรียน” โดยสังฆมนตรี จากนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ออกเป็นระเบียบกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 ต่อมาปี พ.ศ. 2507 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีขึ้นใหม่เรียกว่า “บาลีศึกษาสามัญและปริยัติศึกษา” พร้อมทั้งยกเลิกระเบียบสังฆมนตรีว่าด้วยการศึกษาของโรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำหรับนักเรียน ต่อมาพิจารณาเห็นว่าการศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเห็นควรให้มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้น เพื่อให้ผู้ศึกษาได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไป จึงได้มีระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พุทธศักราช 2514 รongรับ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พุทธศักราช 2535 ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2535 กำหนดว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นในวัด หรือที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้การศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจะจัดตั้งขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ และด้วยความเห็นชอบของประธานสภาการศึกษาสงฆ์ โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวง ศึกษาธิการโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (เดิมกรมการศาสนา) จะให้การสนับสนุนเป็นเงินอุดหนุนตามกำลังงบประมาณ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากำหนด

ดังนั้น โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การศึกษาวรรณแก่เยาวชนชายที่เข้าไปบวชในพระพุทธศาสนา โดยใช้หลักธรรมคำสอนแห่งพระพุทธศาสนาเป็นหลักสูตรการอบรมเพื่อให้ผู้ได้รับการอบรมมีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม สมกับที่ประเทศไทยเป็นเมืองแห่งพระพุทธศาสนา

ปัจจุบันมีการศึกษาสงฆ์มีอยู่ 3 แผนก ได้แก่ แผนกธรรม แผนกบาลี และแผนกสามัญศึกษา แผนกธรรม และแผนกบาลีนั้นเป็นการจัดการศึกษาเฉพาะด้านหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาล้วน ๆ ไม่มีวิชาสามัญศึกษาเข้าไปปะปน ส่วนแผนกสามัญศึกษานั้นเป็นการจัดการศึกษาที่ผสมผสานกันทั้งหลักสูตรแผนกธรรม แผนกบาลี และหลักสูตรสามัญศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเข้าด้วยกัน แต่หลักสูตรแผนก

ธรรม - บาลีไม่เข้มข้นมากนัก แต่ก็ยังมีเนื้อหามากกว่าวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจึงเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับเยาวชนยุคปัจจุบัน เพราะสามารถบูรณาการนำเอาการศึกษาสงฆ์ทั้ง 3 แผนกมาหลอมเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งเป็นการศึกษาแผนกเดียวที่ทุกคนยอมรับว่าเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะสงฆ์ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา,2561)

การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์ไทยนั้นเกิดขึ้นหลังจากโรงเรียนวิสามนัญศึกษาสำนักเรียนวัดถูกยุบเลิกตามมติเถรสมาคมแล้วนักเรียนที่เรียนอยู่ก็ดิ้นรนหาที่เรียนใหม่ขณะนั้นมีโรงเรียนราษฎร์ของวัดซึ่งตั้งขึ้นโดยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการนักเรียนส่วนมากก็เข้าเรียนที่โรงเรียนราษฎร์ของวัดบ้างสมัครสอบเทียบบ้างเข้าเป็นนักเรียนผู้ใหญ่บ้างในขณะเดียวกันนั้นได้มีผู้แทนราษฎร์คือนายอุย ฝ้ายคุณวงศ์ ส.ส.มหาสารคามกับคณะอื่นเรื่องราวขอให้พระภิกษุสามเณรและกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเรื่องมายังกรมการศาสนาซึ่งกองศาสนศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่ในเรื่องนี้โดยตรงได้มีการประชุมพิจารณากันในระดับเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องของกรมการศาสนาและต่างกรมลงความเห็นว่าจะตั้งโรงเรียนสนองความต้องการของพระภิกษุสามเณรให้ได้เรียนทั้งวิชาธรรมและวิชาสามัญควบคู่กันไปโดยไม่มี การสมทบสอบ ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้สอบเองจากการประชุมระดับเจ้าหน้าที่นี้ได้เสนอกระทรวงเห็นชอบได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นโดยมีนายจรูญวงศ์สายันท์อธิบดีกรมวิชาการในขณะนั้นเป็นประธานและคณะกรรมการต่าง ๆ ผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ราชวิทยาลัยและผู้แทนกรมการศานายกร่างระเบียบหลักสูตรวิธีการวัดผลในระดับชั้น ป.7, ม.ศ.3, ม.ศ.5และให้ชื่อโรงเรียนนี้ว่า “โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา”(กองศาสนศึกษา,2527)

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษานี้ย่อมเป็นฐานรองรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป เป็นรายการศึกษาที่จะขึ้นสู่ระดับมหาวิทยาลัยและประกาศนียบัตรมีศักดิ์และสิทธิ์เช่นเดียวกับโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกประการจึงมีผู้นิยมตั้งและเรียนมากขึ้นตามลำดับ (มานพ ผลไพรินทร์,2527) ฉะนั้นกระทรวงศึกษาธิการอาศัยอำนาจตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่216ลงวันที่29กันยายนพ.ศ. 2515 ได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2514ขึ้นเพื่อให้เป็นการศึกษาแบบประยุกต์เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคมพ.ศ. 2514 (กองศาสนศึกษา,2527) ในปี พ.ศ. 2545 ฝ่ายการศึกษาพระปริยัติธรรมกองศาสนศึกษากรมการศาสนาได้สำรวจจำนวนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาทั่วประเทศทั้งหมด 404 โรงเรียนสามารถแบ่งตามขนาดของโรงเรียนได้ดังนี้

- 1.โรงเรียนขนาดเล็ก (ต่ำกว่า200รูป) จำนวน 282 โรงเรียน
2. โรงเรียนขนาดกลาง (200-499รูป) จำนวน 105 โรงเรียน
3. โรงเรียนขนาดใหญ่ (500 รูปขึ้นไป) จำนวน 17 โรงเรียน

โครงสร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา แผนกโครงสร้างพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจากการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาทั่ว

ประเทศที่วังน้อยจังหวัดพระนครศรีอยุธยาระหว่างวันที่ 9 –10 กันยายน 2545 มีมติร่วมกันในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาโรงเรียนดังต่อไปนี้

1. แผนพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม

1) ให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่โดยตรงจัดระบบบริหารโรงเรียนให้การอุดหนุนงบประมาณไม่ต่ำกว่า 60 % ของค่าใช้จ่ายการบริหารทุกๆด้านมีอาคารสถานที่เป็นต้น

2) ระบบการบริหารใหม่ให้โรงเรียนต่างๆมีอัตราตำแหน่งผู้จัดการครูใหญ่อาจารย์ใหญ่และผู้อำนวยการผู้ช่วยฝ่ายวิชาการผู้ช่วยฝ่ายทะเบียนผู้ช่วยฝ่ายปกครองและพัฒนาจริยธรรมผู้ช่วยฝ่ายธุรการหรือให้เป็นไปตามระบบของโรงเรียนรัฐบาลทุกประการ

2. แผนพัฒนาหลักสูตร

1) จัดให้มีโครงการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องในการขอเข้ากลุ่มวิชาการสายสามัญของโรงเรียนแต่ละเขตการศึกษาร่วมกับโรงเรียนสังกัดกรมส่วนรายวิชาปริยัติธรรมยังคงอยู่ 16 กลุ่มเหมือนเดิม

2) จัดให้มีหน่วยศึกษานิเทศก์ดูแลงานวิชาการของโรงเรียนโดยทำโครงการข้อสอบกลุ่มทำโครงการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูทำโครงการผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนทำโครงการที่ติดตามประเมินผลนักเรียนที่จบหลักสูตร

3) ให้ความร่วมมือกับกรมวิชาการในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนดและประเมินผลกระบวนการจัดการศึกษาและปรับปรุงคุณภาพภายในกลุ่มโรงเรียนด้วยกัน

4) ให้มีการติดตามการดำเนินการของกลุ่มโรงเรียนมีการประสานงานระหว่างกรมวิชาการ กรมต้นสังกัดเขตการศึกษาและจังหวัดนั้น ๆ

5) ปรับปรุงหลักสูตรเฉพาะวิชาปริยัติธรรม (ธรรมวินัยบาลี) ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของคณะสงฆ์ในปัจจุบัน

3. แผนพัฒนาสถานศึกษา

1) จัดให้มีคณะกรรมการหรือที่ปรึกษาของแต่ละโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วม

2) ให้มีเงินงบประมาณพัฒนาสภาพอาคารเรียนและห้องปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนตามความเหมาะสมแก่โรงเรียนนั้น ๆ

3) โรงเรียนควรมีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นสะอาดงามตาปลูกต้นไม้และดอกไม้ประดับให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยห้องเรียนอาคารเรียนวัสดุการเรียนการสอนอยู่ในสภาพที่ได้รับการบำรุงรักษาเป็นอย่างดีพร้อมที่จะใช้ได้ทันที

4. แผนพัฒนาบุคลากร

1) จะต้องมีอัตราบรรจุครูประจำโรงเรียนของกรมต้นสังกัดทุก ๆ โรงเรียนทั่วประเทศและอัตราเงินเดือนจากทางราชการอย่างเหมาะสม

2) มีการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนปีละ2ครั้งทั่วประเทศและตามทีกลุ่มโรงเรียนกำหนดขึ้น

3) มีการประชุมสัมมนาบุคลากรด้านการจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา ร่วมกันการปรับปรุงและจัดทำแผนการสอนรายวิชาต่างๆ การสร้างเครื่องมือวัดผล (ปรับปรุงกระบวนการวิธีการมากกว่าเน้นเนื้อหาวิชา) การแนะแนวการศึกษาการทำข้อสอบและการผลิตสื่อการเรียนการสอน การประเมินผลด้านจิตพิสัยการอบรมเทคนิคการสอนรายวิชา การพัฒนาการเรียนสอนโดยใช้นวัตกรรม การจัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียนการอบรมผู้บริหารหัวหน้าหมวดวิชาฯ การวิเคราะห์ข้อสอบตามจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา

5. แผนพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1) จะต้องมิงบประมาณส่งเสริมวิชาการเช่นมีห้องสมุดที่สะอาดน่าเข้าไปใช้บริการ มีความสะดวกสบายเป็นกันเองมีเอกสารหลักสูตรสื่อการเรียนการสอนพอเพียงสำหรับครูและนักเรียน

2) จะต้องมิงบประมาณจัดนิเทศดูงานการเรียนการสอนมีเครื่องมือวัดผลจัดโครงการเพิ่มประสบการณ์ให้แก่บุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและเสนอแนะแนวคิดใหม่ๆที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอน

6. แผนพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน

1) มีการอบรมนักเรียนและหัวหน้านักเรียน

2) จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาและวันสามเณรขึ้น

3) จัดให้มีกิจกรรมแนะแนวการศึกษาและการออกค่ายอาสาพัฒนา

4) ส่งเสริมให้มีกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเอกลักษณ์ไทย

5) ส่งเสริมให้มีการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ

6) จัดประกวดผลงานของนักเรียนด้านต่าง ๆ เช่นการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนการแต่งหนังสือการเทศนาการอบรม

7) ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน

8) ส่งเสริมการพัฒนาด้านสาธารณสุขและอนามัยของนักเรียน(กิตติ ชีรศานต์,2546)

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” คือเป้าหมายของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ ที่จะช่วยชี้นำวิธีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาชีวิตของผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสบความสำเร็จเพื่อการดำรงชีวิตศตวรรษที่ 21

“ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” หมายถึง กลุ่มความรู้ ทักษะ และนิสัยการทำงาน ที่เชื่อว่ามี ความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะดังกล่าวเป็นผลจากการพัฒนา “กรอบความคิด การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” หรือ 21st Century Learning Framework นำเสนอโดย “ภาคีเพื่อทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21” หรือ The Partnership for 21st Century Skills ซึ่งมีที่มาจากหนังสือ 21st Century

Skills: Learning for Life in Our Times (2009) เขียนโดย Bernie Trilling และ Charles Fadel โดย Bernie Trilling และ Charles Fadel ได้นำเสนอ “สมการ 3R x 7C x 2L” ขึ้น “สมการ 3R x 7C x 2L” ประกอบด้วย 3R หรือ “ทักษะการรู้หนังสือ 3 ประการ” ได้แก่ Reading (ทักษะการอ่าน), Writing (Writing-ทักษะการเขียน) และ 7C ประกอบด้วย “ทักษะใหม่ 7 ด้าน” ดังนี้

1. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
2. การสื่อสารสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy)
3. ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)
4. การสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
5. คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)
6. การทำงาน การเรียนรู้ และการพึ่งตนเอง (Career and Learning Self-Reliance)
7. ความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-Cultural Understanding)

2L คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) และภาวะผู้นำ (Leadership Skills) “จุดชี้ขาด” ที่แตกต่างกันระหว่าง “การศึกษาในศตวรรษที่ 20” กับ “การศึกษาในศตวรรษที่ 21” นั้น Bernie Trilling และ Charles Fadel ชี้ว่า สถาบันการศึกษาต้องใช้ “สมการ 3R x 7C x 2L” เป็นตัวขับเคลื่อน

ความหมายของ “สมการ 3R x 7C x 2L” ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ก็คือการเปลี่ยนรูปแบบห้องเรียนแบบดั้งเดิม หรือ Traditional Classroom ที่มีครูยืนอยู่หน้าห้อง หันหน้าให้นักเรียน และหันหลังให้กระดานดำ มาสู่ห้องเรียนสมัยใหม่ หรือ Modern Classroom และอาจเป็นห้องเรียนหลังสมัยใหม่ หรือ Post-Modern Classroom

ลักษณะสำคัญของ “ห้องเรียนสมัยใหม่” นั้น หลักใหญ่ใจความก็คือ บทบาทของครูบาอาจารย์เปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยเป็น “ผู้สื่อสารทางเดียว” มาสู่การจัดการเรียนการสอนที่เอื้อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ด้วยกระบวนการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่

1. การเรียนรู้บนฐานปัญหา (Problem-Based Learning) เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา
2. การเรียนรู้บนฐานการวิจัย (Research-Based Learning) เป็นการสอนให้ถามและตอบคำถามเพื่อกระตุ้นความใฝ่รู้และทักษะ
3. การเรียนรู้คู่กับการทำงาน (Work-Based Learning) เพื่อเสริมทักษะความพร้อมด้านอาชีพไปพร้อมกับการเรียน และ
4. การเรียนรู้คู่กับการบริการ (Service Learning) เพื่อสร้างทักษะชีวิตและจิตสำนึกในหน้าที่ต่อสังคม

บทสรุป

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เกิดขึ้นเพื่อให้การศึกษาอบรมแก่เยาวชนชายที่เข้าไปบวชในพระพุทธศาสนา โดยใช้หลักธรรมคำสอนแห่งพระพุทธศาสนาเป็นหลักสูตรการอบรมเพื่อให้ผู้ได้รับการอบรมมีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม สมกับที่ประเทศไทยเป็นเมืองแห่งพระพุทธศาสนา เพื่ออนุเคราะห์ สงเคราะห์ แก่กุลบุตรที่สนใจในการศึกษา แต่ฐานะยากจนปัจจุบันมีการศึกษาสงฆ์มีอยู่ 3 แผนก ได้แก่ แผนกธรรม แผนกบาลี และแผนกสามัญศึกษา เป็นเป็นการเพิ่มเติมความรู้แก่กุลบุตร ที่สนใจศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตร และพัฒนาประเทศชาติโดยเป้าหมายจะไปถึงได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหาร ครูผู้สอนนักเรียนร่วมกันปฏิบัติให้ถึงโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้วยการเน้นกระบวนการเรียนรู้ สมการ $3R \times 7C \times 2L$ ควบคู่กับความประพฤติคือพระธรรมวินัยที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงบัญญัติให้เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติให้แก่พุทธศาสนิกชนได้ปฏิบัติเพื่อความเป็นสุขของตนเองและคนในสังคมสืบไป

บรรณานุกรม

- กองศาสนศึกษา.(2527). ประวัติการศึกษาของสงฆ์.กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์การศาสนา.
- กองสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.(2550). แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- กิตติ อธิษฐานต์.(2546).เทคนิคการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาม.ต้น-ม.ปลาย.
- ฝ่ายการศึกษาพระปริยัติธรรม.(2561).ทะเบียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา2559 ครั้งที่1. สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2561.http://www.psg4.net/news-detail_1024_6827.
- มานพ ผลไพรินทร์.(2535). หลักการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม,พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา.(2561). จาก:<https://th.wikipedia.org>. ออนไลน์